

Spis treści

Od autora	9
Wstęp	11
1. Działania i struktury algebraiczne	13
1.1. Działania i ich własności	13
1.1.1. Działania	13
1.1.2. Własności działań	15
1.1.3. Działania zewnętrzne	22
1.2. Struktury algebraiczne i ich homomorfizmy	23
1.2.1. Struktury algebraiczne	23
1.2.2. Homomorfizmy struktur algebraicznych	24
1.3. Zgodność relacji równoważności z działaniami, struktury ilorazowe	27
1.3.1. Zgodność relacji równoważności z działaniem, działanie indukowane	27
1.3.2. Zgodność relacji równoważności ze strukturą algebraiczną, struktura ilorazowa	30
2. Grupy	33
2.1. Grupy — pojęcia wstępne	33
2.1.1. Grupy — definicje, przykłady, podstawowe własności	33
2.1.2. Podgrupy	41
2.1.3. Warstwy	44
2.1.4. Dzielniki normalne i grupy ilorazowe	48
2.1.5. Elementy sprzężone	54
2.2. Homomorfizmy grup	54
2.2.1. Homomorfizmy grup — definicja i podstawowe własności	54
2.2.2. Izomorfizmy grup	58
2.2.3. Pierwsze twierdzenie o izomorfizmie grup	63
2.2.4. Inne twierdzenia o izomorfizmach grup	66
2.2.5. Grupy $\text{Aut}(G)$ oraz $\text{Inn}(G)$	67
2.3. Grupy cykliczne i grupy permutacji	69
2.3.1. Grupy cykliczne	69
2.3.2. Grupy permutacji	76
2.4. Produkty i sumy proste grup, sumy proste podgrup	85
2.4.1. Produkty i sumy proste grup	85

2.4.2.	Suma prosta dwóch podgrup	89
2.4.3.	Suma prosta dowolnej liczby podgrup	91
2.4.4.	Struktura skończonych grup abelowych	93
2.4.5.	Grupy wolne	97
2.4.6.	Słowa, grupy słów	98
2.4.7.	Relacje między generatorami, grupy o skończonym opisie	100
2.4.8.	Wolne grupy abelowe	105
2.5.	Działania grup w zbiorach, p -grupy i grupy rozwiązalne	118
2.5.1.	Działania grup w zbiorach	118
2.5.2.	p -grupy skończone i twierdzenie Sylowa	122
2.5.3.	Grupy rozwiązalne	123
2.6.	Zadania różne	125
3.	Pierścienie	126
3.1.	Pierścienie — pojęcia wstępne	126
3.1.1.	Pierścienie — definicja, przykłady i podstawowe własności	126
3.1.2.	Elementy odwracalne i dzielniki zera w pierścieniach	129
3.1.3.	Dziedziny całkowitości	131
3.1.4.	Ciała	132
3.1.5.	Podpierścienie	135
3.1.6.	Homomorfizmy i izomorfizmy pierścieni	138
3.2.	Pierścienie wielomianów	142
3.2.1.	Pierścienie wielomianów — definicje, przykłady, podstawowe własności	142
3.2.2.	Dzielenie wielomianów z resztą	145
3.2.3.	Wartość wielomianu, funkcje wielomianowe	148
3.2.4.	Wielomiany interpolacyjne Lagrange'a i Newtona	149
3.2.5.	Pierwiastki wielomianów	151
3.2.6.	Pochodna wielomianu	152
3.2.7.	Rugowniki i wyróżniki	155
3.2.8.	Wielomiany wielu zmiennych	158
3.2.9.	Wielomiany symetryczne	160
3.2.10.	Układy równań algebraicznych	166
3.2.11.	Redukcja wielomianu według modułu	169
3.2.12.	Pierścienie formalnych szeregów potęgowych	170
3.3.	Ideały i pierścienie ilorazowe	172
3.3.1.	Ideały	172
3.3.2.	Pierścienie noetherowskie	177
3.3.3.	Chińskie twierdzenie o resztach	179
3.3.4.	Ideały pierwsze i ideały maksymalne	182
3.3.5.	Pierścienie lokalne	183
3.3.6.	Pierścienie ilorazowe	184
3.3.7.	Pierwsze twierdzenie o izomorfizmie pierścieni	190
3.4.	Ciała ułamków i pierścienie ułamków	194
3.4.1.	Ciała ułamków	194
3.4.2.	Pierścienie ułamków	198
3.5.	Teoria podzielności w dziedzinach całkowitości	200
3.5.1.	Relacje podzielności i stowarzyszenia	200
3.5.2.	Elementy rozkładalne i nierozkładalne	204
3.5.3.	Jednoznaczność rozkładu na czynniki nierozkładalne	206
3.5.4.	Elementy pierwsze	209

3.5.5. Największy wspólny dzielnik, najmniejsza wspólna wielokrotność.....	210
3.5.6. Pierścienie euklidesowe.....	214
3.5.7. Zastosowanie jednoznaczności rozkładu do rozwiązywania pewnych równań w liczbach całkowitych.....	221
3.5.8. Teoria podzielności w pierścieniach wielomianów.....	222
3.5.9. Rozkład funkcji wymiernych na ułamki proste.....	225
3.5.10. Pewne zastosowanie szeregów potęgowych.....	229
4. Ciała.....	233
4.1. Rozszerzenia ciał, elementy algebraiczne.....	233
4.2. Ciała skończone.....	241
4.2.1. Elementy ciała skończonego i działania na nich.....	241
4.2.2. Ślad i norma elementu ciała skończonego.....	244
5. Rozwiązania i odpowiedzi.....	245
Do rozdziału 1.....	245
Do rozdziału 2.....	254
Do rozdziału 3.....	328
Do rozdziału 4.....	385
Spis literatury.....	390
Skorowidz.....	391

Aty może korzystać z rozdziałów 2-4, nie ma potrzeby uprzedniego przetworzenia całego rozdziału 1 — w zasadzie wystarczy zapoznać się z jego punktami 1.1 i 1.2.

Pracując nad tą książką, nie mogłem nie korzystać z wcześniej wydanych zbiorów zadań oraz z podręczników do algebry abstrakcyjnej autorów polskich i zagranicznych (zob. bibliografię). Jednakże pewna część zamieszczonych tu zadań pochodzi ode mnie. Ponadto wszędzie tam, gdzie to było możliwe, sam dobieierałem odpowiednie dane.

Pragnę bardzo serdecznie podziękować panu mgr. Józefowi Mąkowskiemu, który przez cały czas pisania tej książki dzielił się ze mną swoimi cennymi uwagami. Za liczne i słuszne uwagi gorąco dziękuję również recenzentom tej książki panu dr. hab. Andrzejowi Śladkowi oraz panu dr. hab. Michałowi Szurkowi. Wiele cennych uwag przekazali mi panowie dr. Witold Więstaw i dr. Tadeusz Fryśka, za co jestem im niezmiernie wdzięczny. Dzięki wspomnianym uwagom znacznie ulepszyłem tekst. Panu dr. T. Fryśce dziękuję ponadto za pomoc w przygotowaniu komputerowego tekstu tego zbioru w systemie $\text{\LaTeX}$. Pan mgr. Maciej Radziejewski udostępnił mi kilka zadań swojego pomysłu (m. in. zad. 475 i 647), za co Mu bardzo dziękuję.